

ПРАКТИЧНА РОБОТА 4

Ознайомлення зі зразками гірських порід і мінералів шкільної колекції

Мета роботи: навчитися розпізнавати гірські породи й мінерали за зовнішніми ознаками (цілісність, колір, прозорість, блиск) та описувати зразки шкільної колекції.

Обладнання: колекція мінералів і гірських порід, лупа, фото та відеоматеріали

Хід роботи:

Опрацювати додатковий матеріал щодо характеристики запропонованих гірських порід та мінералів, виконати наступні завдання

Завдання 1. Скласти опис зразків гірських порід та мінералів, звернути увагу на ознаки: щільність, колір, прозорість, блиск (дивись додаток 1). За результатами спостережень заповни таблицю:

ТАБЛИЦЯ 1

ХАРАКТЕРИСТИКА КОРИСНИХ КОПАЛИН

№ зразка	Назва зразка (гірська порода / мінерал)	щільність	колір	Прозорість	Блиск
1	Кам'яне вугілля				
2	Граніт				
3	Кам'яна сіль (галіт)				
4	Торф				

Завдання 2. На карті «Корисні копалини України» знайди, в яких областях є кам'яне вугілля, граніт, кам'яна сіль (галіт) і торф. Користуючись додатками 1,3, заповни таблицю 2

ХАРАКТЕРИСТИКА КОРИСНИХ КОПАЛИН

Назва корисної копалини	Група (горючі / рудні / нерудні)	Походження (магматична / осадова / метаморфічна)	Мінерал чи гірська порода	Основні напрями використання	Область, де видобувають (за картою)
Кам'яне вугілля					
Граніт					
Кам'яна сіль (галіт)					
Торф					

Висновок. У ході практичної роботи я ознайомився з корисними копалинами _____, _____, _____, _____, навчився визначати їхні зовнішні ознаки (_____, _____, _____, _____), дізнався, до яких груп вони належать і в яких областях України їх видобувають, та зробив висновок, що корисні копалини є важливими для людей, бо їх використовують для _____, _____, _____, _____.

ТЕОРЕТИЧНИЙ МАТЕРІАЛ

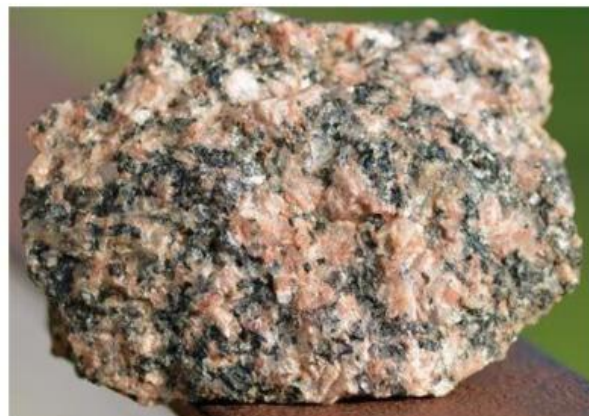
Кам'яне вугілля – це тверда горюча корисна копалина, гірська порода осадового походження. Вона утворюється з решток давніх болотних рослин, які мільйони років перебували під тиском без доступу повітря. Має чорний або сіро-чорний колір, непрозора, зі смоляним чи тьмяним блиском, досить щільна й крихка. Кам'яне вугілля належить до горючих корисних копалин і використовується переважно як паливо на електростанціях та в промисловості.

Граніт – це дуже тверда й щільна гірська порода магматичного походження, одна з найпоширеніших у земній корі. Він складається з кількох мінералів (кварцу, польового шпату, слюди), тому має зернисту кристалічну будову. Колір граніту зазвичай сірий, рожевий або червонуватий, порода непрозора, з помітним кристалічним блиском окремих зерен. Граніт належить до нерудних корисних копалин і широко використовується в будівництві, для виготовлення пам'ятників, сходів, бруківки.

Кам'яна сіль, або галіт, – це мінерал, корисна копалина переважно осадового походження. Вона утворюється при висиханні солоних морів та озер. Зовні кам'яна сіль зазвичай біла або безбарвна, інколи з легким відтінком, прозора або напівпрозора, зі скляним блиском, не дуже тверда й легко кришиться. Її відносять до нерудних корисних копалин. Кам'яну сіль використовують як харчову сіль, для консервування продуктів, у хімічній промисловості та для посипання доріг узимку.

Торф – це горюча корисна копалина, молода осадова гірська порода, яка є початковою стадією утворення кам'яного вугілля. Він формується на болотах із решток рослин, що повільно розкладаються у вологому середовищі без доступу кисню. Торф має темно-коричневий або майже чорний колір, пухку або слабко щільну будову, непрозорий, без помітного блиску, інколи з залишками рослин. Його відносять до горючих корисних копалин; торф використовують як паливо, а також для поліпшення ґрунтів і при вирощуванні рослин.

ФОТОМАТЕРІАЛ

ДОДАТОК 3 КАРТА КОРИСНИХ КОПАЛИН

